

a la lluna
de València

La llàntia jueva

Maurice Leblanc

I

Herlock Sholmes i Wilson estaven asseguts a dreta i esquerra de la gran xemeneia, amb els peus estirats devers un confortable foc de carbó.

La pipa de Sholmes, de fusta de bruc i amb virol·la de plata, es va apagar. En va buidar la cendra, la va omplir de nou, la va encendre, va arranjar sobre els genolls els faldons de la bata i va traure llargues glopades de la pipa que s'enginyava a llançar al sostre en petits anells de fum.

Wilson el mirava. El mirava com el gos arraulit damunt l'estora de la llar mira el seu amo, amb els ulls alerta, sense parpellejar, uns ulls que no tenen cap més esperança que reflectir el gest anhelat. Trencaria l'amo el silenci? Li revelaria el secret del seu somieig actual i l'admetria en el reialme de la meditació d'on Wilson pensava que estava exclòs?

Sholmes, però, callava.

Wilson es va arriscar:

—Els temps són tranquils, ni un assumpte per a posar fil a l'agulla.

Sholmes va callar amb més força encara, però els seus anells de fum eren cada vegada més reeixits, i qualsevol altre que no fóra Wilson hauria observat que en treia la profunda satisfacció que

ens donen aquests petits èxits d'amor propi en les hores en què el cervell està completament buit de pensaments.

Wilson, descoratjat, es va alçar i es va acostar a la finestra.

El trist carrer s'allargava entre les façanes llòbregues de les cases, sota un cel negre d'on queia una pluja desagradable i torrencial. Va passar un cab, un altre cab. Wilson en va escriure els números en la seua llibreta. Mai no se sap.

–Ah –va exclamar–, el carter!

L'home va entrar, acompanyat del criat.

–Dues cartes certificades, senyor... si és tan amable de signar.

Sholmes va firmar el registre, acompanyà l'home fins a la porta i va tornar mentre obria una de les cartes.

–Fa cara de content –va notar Wilson al cap d'un instant.

–Aquesta carta conté una proposició molt interessant. No reclamava un cas? Ací en té un.

Wilson va llegir:

Senyor,

Li pregue l'ajuda de la seua experiència. He estat víctima d'un robatori considerable, i les indagacions efectuades fins ara no semblen dur enlloc.

Li envie mitjançant aquest correu alguns diaris que l'informaran sobre aquest assumpte, i, si accepta d'ocupar-s'en, pose el meu palauet a la seua disposició i

li demane que anote en el xec que li adjunte, firmat per mi, la suma que li semble convenient.

Tinga l'amabilitat de telegrafiar-me la seua resposta, i reba, benvolgut senyor, el testimoniatge de la meua consideració més distingida.

Baró Victor d'Imblevalle.

Carrer de Murillo, 18.

—He! He! —Sholmes va fer una rialleta—. Açò promet... un viatge a París, per què no? Des del meu famós duel amb Arsène Lupin no he tingut l'ocasió de tornar-hi. No em desagradaria veure la capital del món en condicions més tranquil·les.

Va trencar el xec en quatre trossos, i mentre Wilson, el braç del qual no havia recuperat la seua antiga flexibilitat,¹ pronunciava paraules amargues contra París, va obrir l'altre sobre.

Tot seguit se li va escapar un moviment d'irritació que li va fer arrufar el front durant tota la lectura, després va rebregar el paper i en féu una bola que va llançar violentament contra el terra.

—Què? Què passa? —es va exclamar Wilson esverat.

Va recollir la bola, la va desplegar i va llegir amb un estupor creixent:

1. Nota del traductor: El record de Wilson es refereix a un duel anterior del detectiu anglès i del lladre francès que es va donar en el cas de «La dama rossa», narració que conjuntament amb «La llàntia jueva» compon el llibre *Arsène Lupin contre Herlock Sholmes*. En aquell cas, després de molts avatars, el detectiu va poder recuperar un famós diamant blau i Wilson es va trencar el braç.

*Benvolgut mestre,
Coneix l'admiració que li professe i l'interés que tinc per la seua reputació. Doncs bé, cregà'm, no s'ocupe de l'assumpte per al qual acaben de sol·licitar-li ajuda. La seua intervenció farà més mal que bé, tots els seus esforços no ocasionaran sinó un resultat deplorable, i es veurà obligat a confessar públicament el seu fracàs.*

Profundament desitjós d'estalviar-li una tal humiliació, li imploro, en nom de l'amistat que ens uneix, que es quede tranquil·lament vora el foc.

Els meus sincers records al senyor Wilson, i per a vosté, benvolgut mestre, el respectuós homenatge del seu abnegat.

Arsène Lupin

—Arsène Lupin! —va repetir Wilson, confús...

Sholmes es va posar a colpejar la taula.

—Ah! Ja m'està començant a empenyar aquest bergant! Es burla de mi com d'un xiquet! La confessió pública del meu fracàs! És que no el vaig obligar a tornar el diamant blau?

—Té por —va insinuar Wilson.

—Quina bajaranada! Arsène Lupin no té por mai, i la prova d'això és que em provoca.

—Però com deu haver tingut coneixement de la carta que ens ha enviat el baró d'Imblevalle?

—I jo què sé? Em fa preguntes estúpides, amic meu!

—Jo pensava... jo imaginava...

—Què, que sóc un bruixot?

—No, però li he vist fer tants prodigis!

—Ningú no fa prodigis... i jo, menys encara. Jo reflexione, deduïsc, trac conclusions, però no endevine. Només els imbècils fan endevinacions.

Wilson va agafar l'aire modest d'un gos apallissat, i es va esforçar, per tal de no ser un imbècil, de no endevinar per què Sholmes anava amunt i avall de la cambra tot irritat. Però quan Sholmes va cridar el seu criat i li va demanar la seua maleta, Wilson es va creure en el deure, ja que hi havia un fet material, de reflexionar, deduir i concloure que el mestre se n'anava de viatge.

La mateixa operació d'intel·ligència li va permetre d'afirmar sense por d'equivocar-se:

—Herlock, vosté se'n va a París.

—És possible.

—I se n'hi va més per respondre a la provocació de Lupin que per ajudar el baró d'Imblevalle.

—És possible.

—Herlock, l'acompanye.

—Caram, vell amic —es va exclamar Sholmes interrompent la passejada— no té por que el seu braç esquerre compartisca la sort del seu braç dret?

—Què em pot passar? Vosté estarà allí.

—Fantàstic, és un valent! I nosaltres demostrarem a aquest senyor que potser s'ha equivocat de llançar-nos el guant amb tanta insolència. Ràpid, Wilson, ens veurem al primer tren.

—Sense esperar els diaris que el baró ens anuncia que ens ha enviat?

—Per a què?

–Vol que expedisca un telegrama?

–És inútil, Arsène Lupin s'assabentaria de la meua arribada. No m'interessa. Aquesta vegada, Wilson, haurem de ser prudents.

A la vesprada, els dos amics s'embarcaven a Dover. La travessia va ser excel·lent. En el ràpid de Calais a París, Sholmes es va regalar tres hores del son més profund, mentre Wilson estava a l'aguait a la porta del compartiment i meditava amb la mirada perduda.

Sholmes es va despertar feliç i descansat. La perspectiva d'un nou duel amb Arsène Lupin li encantava, i es va fregar les mans amb l'aire satisfet de l'home que es prepara per a gaudir d'alegries abundants.

–En fi –es va exclamar Wilson–, ens desendro-
pirem!

I es va fregar les mans amb el mateix aire satisfet.

En arribar a l'estació, Sholmes va agafar les mantes de viatge, i seguit de Wilson, que portava les maletes (a cadascú la seua càrrega), va donar els bitllets i va eixir alegrement.

–Tenim bon oratge, Wilson... Fa sol! París es vesteix de festa per rebre'ns.

–Quina gentada!

–Millor, Wilson! Així no hi ha perill que reparen en nosaltres. Enmig d'aquesta multitud no ens reconeixerà ningú.

–Senyor Sholmes, no és això?

Es va parar, un poc desconcertat. Qui diables podia dirigir-se a ell d'aquesta manera i utilitzant el seu nom?

Al seu costat hi havia una dona, una xica jove, la manera de vestir de la qual, ben simple, evidenciava una silueta distingida, i la cara bonica de la qual tenia una expressió inquieta i dolorosa.

Ella va repetir:

–Vosté és, en efecte, el senyor Sholmes?

Com que ell callava, tant per desconcert com per prudència, la jove va insistir una tercera vegada:

–És ben bé al senyor Sholmes a qui tinc l'honor de parlar?

–Què vol de mi? –va contestar un pèl aspre, sospitant un encontre dubtós.

Ella es va plantar davant seu.

–Escolte'm, senyor, és molt greu, sé que es dirigeix al carrer de Murillo.

–Què diu ara?

–Ho sé... ho sé... carrer de Murillo... al número 18. Doncs bé, no cal... no, no ha d'anar-hi. Li assegure que ho lamentaria. No pense que hi tinc cap interès si li dic açò. Tinc motius, és un cas de consciència.

Ell va tractar d'apartar-la, però ella va insistir:

–Oh! Li ho suplique, no s'obstine. Ah, si sabera com convéncer-lo! Mire en el fons de mi, en el fons dels meus ulls... són sincers... diuen la veritat.

Ella oferia els seus ulls desesperadament, uns ulls bonics, greus i límpids, on semblava reflectir-se l'ànima mateixa. Wilson va moure el cap.

–La senyoreta sembla molt sincera.

–I ho sóc –va implorar–, tinga confiança en mi.

–En tinc, senyoreta –va replicar Wilson.

–Oh, que contenta que estic! I el seu amic, també, veritat? Ho note... n'estic segura! Quina alegria! Tot anirà bé, ara! Ah, quina bona idea que he tingut! Mire, senyor, hi ha un tren cap a Calais d'ací a vint minuts. Doncs bé, l'agafaran... Ràpid, seguisquen-me... el camí és per aquest costat, i només tenen temps de...

Ella tractava d'arrossegar-lo. Sholmes li va agafar el braç, i amb una veu que buscava també de ser el més amable possible, li va dir:

–Excuse'm, senyoreta, per no poder accedir al seu desig, però no abandone mai una faena quan l'he començada.

–Li ho suplique... li ho suplique... Ah, si poguera comprendre!

Ell va passar de llarg i se'n va allunyar ràpidament.

Wilson va dir a la joveneta:

–Tinga esperança... coste el que coste, resoldrà el cas. No ha fracassat mai...

I se'n va anar corrent darrere de Sholmes.

HERLOCK SHOLMES-ARSÈNE LUPIN

Van ensopegar al cap de poc amb aquestes paraules, que destacaven en grans lletres negres. S'hi van acostar; una colla d'homes anunci deambulaven els uns darrere els altres, i portaven a la mà bastons pesants i ferrats amb els quals colpejaven la vorera rítmicament, i a l'esquena, cartells enormes on es podia llegir:

EL DUEL HERLOCK SHOLMES-ARSÈNE LUPIN.
ARRIBADA DEL CAMPIÓ ANGLÉS. EL GRAN
DETECTIU ESCOMET EL MISTERI DEL CARRER
DE MURILLO. LLEGIU-NE ELS DETALLS A
L'ECHO DE FRANCE.

Wilson va moure el cap:

—Què li pareix, Herlock? I nosaltres que ens vantàvem de treballar d'incògnit! No m'estranyaria que la Guàrdia Republicana ens esperara al carrer de Murillo, i que hi haguera una recepció oficial, amb brindis i xampany.

—Quan vosté es posa a fer-se el graciós, no hi ha qui el guanye —va grunyir Sholmes.

Es va avançar cap a un d'aquests homes amb la intenció nítida d'agafar-lo entre les seues mans poderoses i fer-lo miquetes, a ell i al seu cartell. La gent, no obstant això, s'aglomerava al voltant dels anuncis. Tothom bromejava i reia.

Tot reprimint un furiós atac de ràbia, va dir a l'home:

—Quan l'han contractat?

—Aquest matí.